



## **Virtutis Solidæ Præcipua Impedimenta, Subsidia, Et Incitamenta**

Commentationibus Illustrata, Omnium Usui Aptatis. Quæ Servire Insuper  
Poterunt Pro Argumento Concionum: Uti Et Considerationum Tempore  
Exercitiorum; præsertim verò pro gemino sacræ collectionis triduo; prout  
ex subjectis hunc in finem elenchis patet. [...] Partes Tres

Impedimenta

**Bellecius, Aloysius**

**Ratisbonæ [u.a.], 1755**

§.II. In suis sequelis

---

---

**Nutzungsbedingungen**

[urn:nbn:de:hbz:466:1-55524](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-55524)

*bia mea iniquitatem, nec lingua mea meditabitur mendacium. (yy) Potius omnia perdam bona, & feram mala, quàm ut denuo etiam leviter delinquam in animam meam. (zz) Verùm cum ex me nihil possim, nisi peccare, & perire, confirma hoc DEUS, quod operatus es in me; (aaa) & quod dedisti velle, da & perficere. (bbb)*

## §. II.

*Malitia peccati venialis considerata  
in suis sequelis.*

I.  
*Actus vir-  
tutum cor-  
rumpit.*

I. **M**AGNUM præterea malum est ejus-  
modi culpa in suis effectibus.  
Nam imprimis peccata venialia actus  
virtutum corrumpunt, dum eos ve-  
nenata aspergine ita inficiunt, ut illis  
(quæ plurimum Theologorum concors  
opinio est) superni ordinis celsitate de-  
jectis, cœlestem vim omnem merendi  
adimant penitus, auferantque; cum  
sint illæ *musca morientes*, quæ teste  
Eccle-

(yy) Job. 27. v. 3. & seq. (zz) Eccli. 19.  
v. 4. (aaa) Psal. 67. v. 29. (bbb) August.  
Serm. 256, de tempore.

Ecclesiaste perdunt suavitatem unguenti. (a)

Primum huic asserto fundamentum præbet illa Christi admonitio Matthæi 6. v. 1. dicentis: *attendite, ne justitiam vestram faciatis coram hominibus, ut videamini ab eis; alioquin mercedem non habebitis apud patrem, qui in cælis est.* Quibus verbis Divinus Magister apertè insinuat, justitiam ex vana gloria exercitam carere æterna mercede. Cùm autem inanis ejusmodi gloriola leve solummodo piaculum sit, (b) jure infertur: ergo actus tali noxa infectus omni merito præmioque funditus exuitur, privaturque, ita quidem, ut testante Hieronymo, *martyrium ipsum, si ideo fiat, ut admirationem & laudem à fratribus habeamus, frustra sanguis effusus sit.* (c)

Idem

---

(a) Eccles. 10. v. 1. (b) Quod ibi Christus loquatur de vana gloria solum leviter culpabili docet S. Thomas 2. 2. q. 132 a 3. ad 1. item Tournely tract. de act. hum. cap. 6. sect. 2. Concl. 1. ubi is insuper docet, circumstantiam finis venialiter mali totum virtutis actum penitus corrumpere. (c) In cap. 1. Epist. ad Galat.

Idem expressè docet Theologorum  
 phœbus Aquinas, 2. 2. q. 132. a. 3.  
 ad. 1. ita differens: *opus virtuosum amittit vim merendi vitam æternam, si propter inanem gloriam fiat, etiamsi illa inanis gloria non sit peccatum mortale. Quam eandem doctrinam in 2. dist. 38. q. 1. a. 4. tradit, cum aliquis, inquit, vult dare eleemosynam propter inanem gloriam, hic est unus actus voluntatis, & hic actus totus est malus, licet non ab omni eo, quod in eo est, malitiam habeat.*

Adeoq̄ue licet ejusmodi actio non ab omni eo, quod in ea est, malitiam habeat; id est, licet adhuc bona sit secundum quid; (ut scholæ loquuntur) tamen quia non est bona simpliciter & secundum omnia rerum adjuncta, ex mente S. Doctoris non est meritoria cœlestis gratiæ nec felicitatis æternæ. Quod enim ejusmodi trunca bonitas minimè sufficiat ad superam merendi vim; sed quod actus ex omnibus & singulis, quæ confluunt, circumstantiis bonus esse oporteat, post Angelicum docent gravissimi Theologi.

gi. (d) Et ex his abunde constat, venialem navum omnem virtutis actum, communicata lue, penitus inficere, perdereque; seque habere instar fermenti, quod totam, cui injicitur, farinae massam corrumpit.

Proin ô bone! licet mysticæ contemplationi assiduè intentus viveres, summas opes in egenos profunderes, corpus variis cruciatibus emaciaris. licet morum modestia angelum, concionandi ardore Seraphinum, in sacro tribunali charitate Samaritanum vinceris, ac heroica indentidem patientiæ, demissionis & obedientiæ facinora patrares; nihilominus ista, si vel modica veniali labe fuerint infecta; si  
in

---

(d) S. Thom. 2. 2. q. 110. a 3. in C. ubi sic: *quia ad hoc quod aliquid sit bonum, requiritur, quod omnia rectè concurrant. Bonum enim est ex integra causa; malum verò est ex singularibus defectibus, ut dicit Dionysius cap. 4. de divinis nominibus.* Item 1. 2. q. 89. a. 1. ait: *peccatum veniale impedit actus virtutum.* Gonet. Disp. 4. a. 1. Rhodes Disp. 4. sect. 3. §. 2. Antoine tract. de act. hum. c. 3. a 3. Gervasius Brisacensis part. 3. tract. 1. de act. hum. Disp. 2. q. 1. a 3. Lancicius opuscul. 16. N. 73. Sylvester & alii; contra Lugonem,

in ea amor proprius, commoditatis studium, aut vana mentis gloriola subdolo pede vel tantillum irreperit, actum est de eorum pretio ac dignitate. Mox omnes hi actus degeneri germine ex virtutibus, quæ esse potuissent, in vitia turpiter abeunt, non nisi castigatione digna. Et quamvis purissimam intentionem tuis operibus tempore matutino præmisisses, hacque industria ipsum etiam residuæ diei plumbum providè inaurâsses; si tamen postea vel unicus talis intercesserit nævus, mox reliqua omnia, abrupto protinus filo, præmio vacua erunt, & inania omnino, ac cassa vilescunt.

Nam ( ut bene docet S. Chryso-  
stomus) *nil potest simul esse meritum & de-  
lictum; (e) utque actio sit mala ( verba  
sunt Aquinatis ) sufficit, ut aliquid de-  
sit; cum bonum sit ex integra causa. (f)*  
Quid autem illi actioni non deerit,  
quæ tali macula sordet? Unde sequi-  
tur, ejusmodi corruptos pietatis actus  
nec

---

(e) Hom. 30. ad pop. (f) 1. 2. q. 18.  
2. 3. ad 3. Item 2. 2. q. 110. a 3. C.

nec meritorios esse nec supernos; cùm veniale, æmulando illum *vermem*, qui percussit *hederam Jona*, (g) ipsam pariter boni radicem asperfo toxico enecet, corrodátque; ac *instar locustæ ac bruchæ comedat omnem fructum*, (h) aliàs ex sanctioribus nostris operibus sub vitæ autumno decerpendum.

Jam age, ô anima! æquitatis tribunal conscende, & promeritam inde in reum, quem tibi sisto, sententiam pronuncia. En! servus hic tuus, infusa fellis gutta, plurimos mellis cados vitavit: summi valoris monetam, immixta furtim scoria, adulteravit; suisque artibus ac dolis impedimento fuit, ne in singulos dies centum millia aureorum lucrareris. Edic: quid supplicii hunc meruisse jam censes? Vah! reus est mortis, exclamas, omniq̃ue odio ac execratione dignus. At ecce! offensa levis est ille prædo, qui tot gemmas ex tua cœlesti corona excussit: tot beatis æternitatibus te privavit, quot actus virtutum sua vafrutie infecit, destruxit, ac depravavit. Et  
hunc

---

(g) Jon. 4. v. 6. (h) Ps. 104. v. 34.

hunc latronem odisse non queas? quin & amare, tueri, fovere possis? Apage tantam impietatem! potius decreto illi exilio, omnis ad mentem aditus ei æternùm à te sit interdictus.

II. II. Verùm his non contenta, plus  
*Charitatis* ultra serpit levioris noxæ perversitas;  
*fervorem* alia adhuc sunt, quæ inducit, nocu-  
*diminuit.* menta. Nam non solùm corrumpit hæc pestis supernos omnes probitatis actus, ac invida calliditate impedit augmentum omne meritorum; sed insuper (ut nobis auctor est Angelicus Doctor) *diminuit fervorem charitatis*, (i) criticum in Dei servitio languorem inducendo, creandoque rerum æternarum insolens fastidium, quod tandem ipsi divino cordi nauseam movet.

Et hinc B. Laurentius Justinianus monet, *servo DEI etiam parva esse vitanda delicta, ne charitas refrigescat*, (1) ac animum occupet lethalis torpor; cùm etiam Religiosi (ut ait D. Anselmus) *per modicarum contemptum cul-*  
*parum*

(1) 3. p. q. 79. a. 4. ad 1, (1) Vitæ cap. 2



parum paulatim à fervore suo deficient, (m) & in teporem prolabantur. Teporem autem dum nomino, heu! monstrum nuncupo, quod tum ob malignitatem, qua scatet: tum ob damna, quæ gignit, venenata malorum Lerna jure appellatur.

In hanc verò nos sensim per minores quoque labeſ præcipitari, triftis experientia affiduè docet. Nam animo concipe hominem, ejusmodi nævos temerè committentem; & en! omnia in ejus corde torpido languore marceſcent: fatiſcent opera pietatis, languébunt ſtudia virtutis, torpebunt exercitia voluntariæ afflictationis. Nihil arduum aggredietur mens, exiguus erit in coeptis conatus, & ſimilis conatui ſequetur effectus; nempe vel nullus vel admodum imperfectus. Non ſapiet niſi terrena, coeleſtia cum ſaſtidio audiet, tædium ſentiet in oratione, horrorem ab appetituum coërcitione, nauſeam in rerum ſpiritualium exercitatione. Contra verò ad oppoſita hiſ

Pars I.

C

vitia,

---

(m) Lib. de ſimil. c. 122.

vitia, præcipuè ad carnis commoda, sensuumque illecebras toto pondere ferri se experietur. Quis ergo inficias ibit, per ista charitatis fervorem diminui, attenuari, restingui?

Quis verò hujus nocumenti malignitatem sat vivis coloribus adumbrabit? nam *diffusa in cordibus nostris charitas*, (n) seu immanens gratia tantæ excellentiæ bonum est, ut dignitate, pretio ac utilitate omnibus aliis ingenti intercapedine antecellat. Hujus autem teste S. Thoma (ô natæ coelis animæ ad damni, quæso, gravitatem attendite!) hujus, inquam, tanti tamque eminentis boni *diminutio dispositivè & indirectè fit per peccata venialia*. (o) Non quod per illa cælestis gratia (c) am sanctificantem vocant) ex anima statim expellatur, aut quasi ea gradatim imminuta decrescat; sed quia immisso in animum tepore ejus augmentum impediunt, utque etiam illa tandem perdatur, pedetentim disponunt; uti tradit Aquinas his verbis:

*quam-*

---

(n) Rom. 5. v. 5. (o) 2. 2. q. 24. a. 10. C.

quamquam charitas secundum se ac directè nullatenus diminui possit; dispositivè tamen & indirectè per venialia peccata diminutionem admittit. (p) Licet enim charitatis lampades cœlesti Sponso sint lampades ignis atque flammarum; (q) tamen si his venialium arenam copiosius injicias, sensim restingui eas, ac emori necesse est. Ad hæc autem quis non cohorrescat?

III. Imò, ut docere pergit Theologorum Phœbus, hoc genus culparum aliquo modo separat hominem à DEO; quia per illas deordinatur voluntas hominis ob immoderatam conversionem ad bonum creatum. (r) O verè sententiam terrore plenam! quid gravius, obsecro, quid aptius dici possit, ad incutiendum nobis hujus mali horrorem? O amans Numinis mens! en! noxa levis te non quidem penitus, aliquo tamen modo separat à DEO: te saltem aliquatenus abstrahit ab ejus paterno sinu, teque ex providis ejus bra-

C 2

chiis

(p) Ibidem.  
P. q. 87. a. 1. C.

(q) Cant. 8. v. 6.

(r) 3.

chiis aliqua minimùm ratione avellit, dimovétque; dum te indignum reddit illa singulari providentia ac amore benevolo, quo is mala avertit, bona immittit, & peculiari affectu curat, *ut justis omnia cooperentur in bonum.* (s)

Hoc autem scuto exuta, quid ages, ô misera! Ah! hostium telis nuda patebis, & irruentibus undique tentationibus exposita, in omnem casum prona nutabis. Hujus quidem periculi magnitudinem & beneficii jacturam modò nihil admodum curas; quia tristes illius sequelas & hujus inestimabile pretium parum oppidò ponderas; sed væ tibi! si id in altero primùm orbe docearis. Enimvero vel stupidus sit, vel amens oportet, cui ista hujus vitii odium non creant. Stupidus quidem, si tam immanium nocumentorum malitiam non agnoscit; amens autem, si ea cognita tamen veniale non timet, fugit, horret.

Præcipuè cùm insuper animam turpiter fædet, ac in oculis Divinæ Majestatis

---

(s) Rom. 8, v. 28.

jestatis valde deformem, fœdam ac detestabilem reddat. Nam exigui etiam nœvi à S. Basilio *sordibus comparantur, quæ animi splendorem exterminant, & nativo ejus decori officiunt.* (t) S. Augustinus eos appellat *scabiem, nostrum decus ita exterminantem, ut ab illius sponsi, qui speciosus forma præ filiis hominum est, castissimis amplexibus separant.* Cæsario Arelatensi sunt *pustulæ, quæ quidem animam non occidunt; sed eam tamen quasi horrenda lepra repletam, summopere deformant.* (u) Bernardo Abbati *minima quælibet inobedientia turpis macula est.* (x) His similia habent Gregorius Magnus, (y) Leo Papa, (z) aliiq̄ue Patrum. Ut proin triplici ære circa pectus is rigeat necesse est, quem ista hujus monstri horrore non complent; quiq̄ue non ultro fatetur, magnum id malum esse ob tam noxios, quos gignit, effectus.

Heu! maculæ, sordes, pustulæ, scabies hæc piacula sunt, animam tetrum

C 3

in

---

(t) In cap. 4. Isa. (u) Hom. 8. (x) Serm. de triplici custodia. (y) In cap. 5. cant. (z) Serm. 4. quadrag.

in modum deturpantia; & tamen iis mentem pro re nauci omni ex parte commaculamus! O mortales! tam enorme etiam unicum est tale delictum, ut maluerit Catharina Genuensis, se vivam in succensam fornacem conjicere: (aa) Anselmus se in orcum demergere, (bb) Chrysofomus à Cacadamone possideri, (cc) quàm vel unico ex illis minoribus erratis se contaminare, quæ nos in cordis penetralia, patienti porta, turmatim tam faciles admittimus.

O coeli! ex sententia Patrum minus damnum est à dæmone nos insideri,  
COR-

---

(aa) Vitæ cap. 12. ubi sic loquitur: certum habe, quod si quis cerneret, quàm enorme unum tantum peccatum sit, potius eligeret, anima, & corpore in succensa fornace vivus consistere, quàm in se peccatum tolerare. Et si universum mare ignis esset, ad effugiendum peccatum se in medium ejus usque ad fundum demergeret, neque inde unquam prodiret, si sciret, quod prodiens, peccatum esset in se conspecturus. (bb) V. de simil. n. 190. ubi ait: Si hinc peccati pudorem, & illinc cernerem inferni horrorem, & necessariò uni illorum haberem immergi, prius me in infernum immergerem, quàm peccatum in me committerem. (cc) Hom. 28. in Ep. ad Rom. & Hom. 29. ad pop.

corpus dirissimè cruciari, animam tartarorum incendiis torqueri, quàm eam veniali labe fædari. Et nos tamen has offensiones arenæ instar in acervos accumulamus; nihil solliciti, ne tandem earum mole etiam miseri opprimamur; licèt hic consuetus sit, isque terribilissimus, quem hæc pestis procreat, effectus. Cùm ex mente Theologorum (dd) variis modis deducatur ad lethalem noxam, adeoque ad inferos.

IV. O effectum terribilem! Audi <sup>IV.</sup>  
 ô peccator! quisquis hæc piacula su- <sup>Ad lethalem nox-</sup>  
 perbo risu explodis; audi, inquam, <sup>am disponit.</sup>  
 effatum S. Thomæ Aquinatis, & con-  
 tremisce: homo, ait, *multoties peccan-*  
*do venialiter disponetur ad peccatum mor-*  
 C 4 *tale,*

(dd) Nempe 1. minuendo timorem DEI. 2. inducendo rerum Religiosarum neglectum. 3. impediendo peculiaria quædam gratiæ cœlestis auxilia, quibus alioquin homo efficaciter à labe mortifera servatus fuisset. 4. Generando habitum, quo animus per iteratos in eadem materia minutos lapsus sensim inclinatur ad patranda etiam majora ejusdem speciei delicta. Vide Tannerum 1. 2. Disp. 4. q. 5. dub. 3. n. 55. & 56. Lessium L. 13. de perfectione, divin. c. 15. n. 23.

*tale*, (ee) quod ipsum S. Doctor eodem articulo quinque repetit, & de-  
nuo alibi (ff) clarissimis inculcat ver-  
bis, duces secutus illustria orbis sidera  
Augustinum, (gg) Chrysoftomum,  
(hh) Isidorum, (ii) Damascenum,  
(ll) & Gregorium magnum, (mm)  
concordi oratione idem alleverantes.

Itaque (heu! trepidate piæ mentes!)  
itaque ex mente sanctorum Ecclesiæ  
Doctorum, quin imò ipso etiam illo  
Divi-

---

(ee) 1. 2. q. 88. a. 3. C. (ff) 2. 2. q. 48.  
a. 7. ad 5. ubi ait: *Quamvis per peccatum veniale  
gratia non tollatur, per quam est hominis salus, di-  
sponit tamen ad mortale; & sic vergit in detrimen-  
tum salutis.* (gg) Serm. 28. de tempore. ubi:  
*dum homines negligenter despiciunt peccata sua, quæ  
parva sunt, crescentibus minutis peccatis, addun-  
tur etiam crimina, quæ cumulum faciunt, & de-  
mergunt.* (hh) In cap. 1. Galat. ubi: *Quemad-  
modum in corporibus vulnere quæ homines neglexe-  
runt, febres gignunt, & putrefactiones, ac mor-  
tem denique; itidem in animis, qui pusilla dissimu-  
lant, majora invitant.* (ii) Isidor. Hispalensis  
L. 2. sent. c. 19. *Contemptu minorum peccatorum  
majora committuntur.* (ll) C. 19. in vita Barla-  
am, & Josaphat, ubi: *Qui minima vitia, & pec-  
cata nihili pendunt, graviora sibi invehunt.* (mm)  
L. 31. mor. c. 9. al. 12. *In unoquoque lapsu à mi-  
nimis semper incipitur, & succrescentibus defectibus  
ad graviora devenitur,*



Divini Spiritûs oraculo: *qui spernit modica, paulatim decidet*, veniale disponit ad lethale. (nn) Enimvero cui hoc fulmen hujus mali horrorem non incutit, is ruinæ proximus est. Nemo repente fit pessimus; quisquis damnatus est, is primò per leviora tanquam per gradus ad graviora, & inde ad tartara descendit. Verbò: damnatio æterna sæpe ex unico minori navo tristi serie dependet. Non quasi ipse stygis incendia mereretur; sed quia deducit ad mortifera æternis ignibus digna.

Exemplo sit S. Theresia, quæ perpetuis cruciatibus addicta fuisset, nisi tenuem defectum vitâsset. Licèt enim illa (utì ipsa de se scribit) *nullum unquam affectum habuerit ad ullum grave peccatum, & ab inhonestis naturaliter abhorruerit; & licèt nunquam à DEO fuerit separata per culpam mortalem; nihilominus ob otiosas & letas conversationes cum aliis immaturæ etatis & virtutis hominibus institutas, orans invenit*

C s

se

*se positam in inferno, ibique vidit locum, quem ei demones præparaverant, (oo) & quò pervenisset, nisi hunc errorem correxisset.*

O Cœlites! tantilla labecula tam sanctam Virginem paulatim præcipitâsse in orcum! quid ergo agent tot alii nostri longè magis periculosi defectus? Quis ergo sibi ab ejusmodi maculis non timeat? O Religiose! fortè ex illa tua socordia in surgendo, ex illo tepore in orando, ex illa liberiori curiositate, aut lubrica familiaritate, ex illo respectu humano dependet tua perditio. Certè non minora hæc sunt ac illæ otiosæ collocutiones Divæ Theresiæ.

Nec dicas: fortassis non dependet beatitas mea ab exilibus ejusmodi rebus; nam fortassis dependet. Ergone incerto eventui æternitatem, animam, cœlum expones? Profectò si S. Theresia sic argutata fuisset, miserè decepta æternùm periisset. Quod ergo S. There-

---

(oo) In ejus vita ab ipsamet conscripta c. 2. & 32. Item Lancicius opusc. 16. c. 4. n. 58. & seq.

Theresiæ accidisset, cur nobis evenire non possit? Væ ergo nobis! si pusillas labes contemnere pergamus. Nam fortè ex illo ipso delicto, quod modò ut leviusculum spernimus, nostra pariter beatitudo dependet.

Vah! improvidam levitatem nostram! ut mortem caveamus, etiam ab iis abstinemus, quæ morbos creare solent. Et interim exigua piacula pleno haustu abligurimus; licèt per ea plano pede deducamur ad mortifera. Pudeat nos tandem aliquando, majorem gerere corporis, quàm animæ curam; ne admissum errorem etiam nos olim apud inferos deplorare cogamur. Proin timeamus, ac etiam venialia sollicitudine summa fugiamus. Viperarum enim genimina sunt, quæ si crescere sinantur, animæ lethales ictus certò infligent.

Heu! *vita mea inferno appropinquavit; & nescivi!* (pp) Ad orci marginem per hæc minuta deductum jam-  
jam

jam afflaverat inde ascendens fumus tormentorum; (qq) & neglexi! Ah! nisi tu Domine! adjuvisses me, per illa leviora in gravia fors pridem lapsus, jam habitarem cum igne devorante; cum ardoribus sempiternis. (rr) Verum ô custos hominum! (ss) qui odisti iniquitatem etiam tenuem, (tt) operi manuum tuarum porrige dexteram, (uu) & de portis mortis (xx) abstractum, deduc me super semitas justitiæ, (yy) ut ambulem in eis, declinando â malo etiam parvo. Ante januam cordis mei colloca Cherubim, habentem flammeum gladium, atque versatilem, ad custodiendam viam; (zz) ne ad illud his vulpibus parvulis, qua demoliuntur mentium vineas, (vv) ullus posthac accessus pateat.



## §. III.

- 
- (qq) Apoc. 14. v. 12. (rr) Isa. 33. v. 14.  
 (ss) Job. 7. v. 20. (tt) Ps. 44. v. 8.  
 (uu) Job. 14. v. 15. (xx) Ps. 9. v. 15.  
 (yy) Ps. 22. v. 3. (zz) Gen. 3. v. 24. (vv)  
 Cant. 2. v. 15.